

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2019-02-27

Diarienummer
551-24251-2018
Dossienummer
1473-1156

Sida
1(11)

Håkan och Kerstin Samuelsson
hak.sam@hotmail.com

Ändringstillstånd till miljöfarlig verksamhet på fastigheten Hageby 1:8 i Töreboda kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-i (B)
Industriutsläppsverksamhet

Miljöprövningsdelegationens beslut

Ändringstillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger ändringstillstånd för verksamheten enligt tillståndet givet den 24 maj 2017 (dnr 551-23699-2016) till djurhållning på fastigheten Hageby 1:8 (tidigare Hageby 1:5) i Töreboda kommun. Ändringstillståndet innebär att tillståndets omfattning ska ha följande nya lydelse.

Tillståndet omfattar en djurhållning om högst 288 000 platser för slaktkycklingar, vilket motsvarar högst 1 440 djurenheter.

När ändringstillståndet får tas i anspråk

Ändringstillståndet får tas i anspråk när beslutet har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när ändringstillståndet tas i anspråk.

När den ändrade verksamheten ska ha satts igång (igångsättnings tid)

Den ändrade verksamheten enligt ändringstillståndet ska ha satts igång senast tre år efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller ändringstillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när den ändrade verksamheten sätts igång.

Grundtillståndet gäller i övrigt

Grundtillståndet från den 24 maj 2017 gäller i de delar som inte omfattas av ändringstillståndet.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Mariestads-Tidningen och Skaraborgsbygden.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Töreboda kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Håkan och Kerstin Samuelsson (sökanden) ansöker om ändringstillstånd. Ansökan föranses av att man planerar att öka produktionen.

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen gav den 24 maj 2017 (dnr 551-23699-2016) tillstånd till djurhållning på fastigheten Hageby 1:5 (numera Hageby 1:8) i Töreboda kommun. Tillståndet omfattar en djurhållning om högst 152 000 platser för slaktkycklingar, vilket motsvarar högst 760 djurenheter. För verksamheten gäller följande villkor.

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Hantering av foder och gödsel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas. Eventuellt läckage och spill ska omedelbart tas omhand.
3. Uppkommer olägenheter av betydelse från flugor, lukt eller annan påverkan från verksamheten ska åtgärder omedelbart vidtas så att olägenheterna upphör.
4. Utsläpp av ammoniak via ventilationsluften från slaktkycklinganläggningen, får inte överstiga 40 gram per djurplats och kalenderår.

Mätningar av hur mycket ammoniak som avgår från anläggningen ska ske regelbundet och minst tre gånger om året. Det totala årsutsläppet av ammoniak ska beräknas utifrån uppmätta koncentrationer och fastställd luftomsättning i stallet om inte annan beräkningsmetod medges av tillsynsmyndigheten. En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

5. Ventilationen från stallet ska utformas så att risken för lukt- och bullerstörningar vid närliggande bostadsfastigheter minimeras.
6. Samtliga gödselvårdsanläggningar inklusive behållare för tvättvatten och förorenat dagvatten ska vara utformade så att det inte finns risk för förorening av yt- och grundvatten.
7. Tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallar samt förorenat dagvatten från utlastningsytor och andra hårdgjorda ytor i anslutning till anläggningen ska samlas upp i behållare och det ska finnas möjlighet att lagra vattnet i minst tio månader.
8. Lagringsutrymme för fastgödsel från slaktkyckling ska vara försett med tak och väggar, så att gödseln skyddas mot nederbörd.
9. Lagring av stallgödsel i fält, så kallad stuka, får inte ske.
10. Skriftliga avtal för mottagning av stallgödsel ska upprättas som motsvarar verksamhetens behov av spridningsareal. Om spridningsarealer faller bort ska produktionen anpassas till den areal som kvarstår, alternativt nya arealer säkerställas via skriftliga avtal eller överskott av stallgödsel säljas eller avyttras på

annat sätt.

11. Tillståndsinnehavaren ska informera de parter där avtal om mottagning av stallgödsel har ingåtts om
 - de villkor som gäller för lagring av stallgödsel enligt detta tillstånd
 - aktuella analysresultat för stallgödseln.
12. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage förhindras. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på ogenomsläpplig yta som är försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att nederbörd inte samlas. Vid lagring i tankar eller behållare ska uppsamlingsvolymen inom respektive invallning minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Tankar och cisterner ska vara försedda med skydd mot överfyllnad. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt vid förvaringsplatsen.
13. Döda djur ska förvaras på ett betryggande sätt från smittspridnings- och luktsynpunkt innan förbränning.
14. Beslut om godkännande från Jordbruksverket av verksamhetens anläggning för förbränning av djurkroppar ska redovisas till tillsynsmyndigheten.
15. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska, förutom att ge svar på hur kontroll ska ske av tillståndets villkor, även omfatta bland annat påverkan på vattenrecipienten samt ange hur verksamheten kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att detta tillstånd har tagits i anspråk.
16. Vart tredje år, med start verksamhetsåret 2018, ska en stallbalans med avseende på fosfor och kväve upprättas för verksamheten. Stallbalansen ska skickas till tillsynsmyndigheten i samband med den årliga miljörapporten.
17. Stallgödselns torrsbstanshalt (ts-halt) och innehåll av växtnäring (totalkväve, ammoniumkväve och fosfor) ska bestämmas genom analys minst en gång per år. Resultaten ska lämnas till tillsynsmyndigheten i samband med den årliga miljörapporten.
18. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten om vilka som har tagit emot stallgödsel. Vidare ska det framgå vilken mängd och datum för leveranser av gödsel som varit aktuella vid varje enskilt tillfälle. Rapporten ska lämnas in tillsammans med den årliga miljörapporten.
19. Om djurhållningen ska upphöra på fastigheten ska detta anmälas i god tid innan till tillsynsmyndigheten. Om det finns behov får tillsynsmyndigheten efter anmälan föreskriva att en avvecklingsplan ges in.
20. Förändringar i stallgödselhanteringen ska anmälas i god tid innan till tillsynsmyndigheten.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Sökanden har samrått med myndigheter och enskilda som kan antas bli särskilt berörda av den ändrade verksamheten för att undersöka om ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (undersökningssamråd). Därefter har

Länsstyrelsen beslutat att ändringen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hur ansökan har handlagts

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 21 juni 2018. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidningarna och remitterats till Länsstyrelsen och Miljö- och byggnadsnämnden för Töreboda kommun.

Yttrande har kommit in från Länsstyrelsen. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandet.

Hur verksamheten klassificeras

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med verksamhetskod

- 1.10-i (B) Anläggning för djurhållning med mer än 40 000 platser för fjäderfän

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om ändringstillstånd till djurhållning med högst 304 000 platser för slaktkycklingar. Utökningen ska ske genom att ett stall byggs med utrymme för ytterligare 152 000 platser.

Sökanden ansöker om tre års igångsättningstid för den utökade verksamheten.

Sökandens förslag till villkor för den ändrade verksamheten

Sökanden bedömer att villkoren i grundtillståndet även täcker in de aspekter som kommer att gälla för den utökade verksamheten. Sökanden föreslår därför inga nya villkor för verksamheten.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

I dag bedrivs slaktfågelproduktion i ett stall på platsen med 152 000 platser för slaktkycklingar.

Ansökt ändring

Verksamheten ska utökas genom att ytterligare ett slaktkycklingsstall byggs i anslutning till det befintliga stallet. Det nya stallet ska byggas med lika stor produktionsyta, 6 000 m², som det befintliga och ge plats för ytterligare 152 000 platser för slaktkycklingar enligt sökandens egna beräkningar. Totalt antal djurplatser blir därmed 304 000. I en befintlig lagringsbehållare på 400 m³ kommer behovet av utrymme för spol- och tvättvatten att tillgodoses.

Det nya stallet kommer troligen att byggas med två lika stora avdelningar. I varje avdelning planeras för nio vattenlinjer och åtta foderlinjer. Vattenlinjerna kommer att vara försedda med moderna vattenniappar med spillkopp, som förhindrar spill. Detta bidrar till att minska vattenbehovet. Utfodringen av djuren anpassas för att ge minsta möjliga växtnäring förluster. Bl.a. kommer fytasberikat foder att användas för att minska stallgödselels fosforinnehåll. Stallgödselels innehåll av fosfor kommer att uppgå till 18,2 ton per år. Det innebär ett behov av motsvarande 828 ha jordbruksmark för att sprida ut ett års stallgödselelsproduktion (2 112 ton). Lagringsutrymme för kravet på minst tio månaders produktion finns tillgänglig i verksamheten. All stallgödselels kommer dock att säljas. Vadsbo Biogas AB kommer att ta emot gödselels. Ett förslag till enkelt avtal mellan sökanden och Vadsbo Biogas AB har tagits fram.

Användningen av fodermedel kommer att öka från dagens 3 400 ton per år till 6 800 ton per år. Fastbränslebehovet i form av flis till biobränslepannan kommer att öka från dagens 1 200 ton per år till 2 400 ton per år. En tank för 10 m³ eldningsolja till reservoljepannan (< 500 kW) kommer att placeras invallad på gjutet underlag. Elförbrukningen beräknas uppgå till 150 000 kWh per år.

Antalet externa transporter kommer att uppgå till ca 530 per år.

Utsläpp till luft från verksamheten utgörs av ammoniakavgång och lukt från stallar och gödselels hantering. Ammoniakavgången från stallarna beräknas uppgå till motsvarande 6 715 kg kväve, medan avgången vid lagring beräknas uppgå till motsvarande 6 043 kg kväve. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallar samt spillvatten från lastningsplattor i samband med utgödselels från stallarna leds till den separata tvätt- och spolvattenbehållaren. Dagvatten leds via uppsamlingsbrunnar till täckt huvudavloppssystem till Ölebäcken. Sanitärt avloppsvatten från personalutrymmen avleds till av kommunen godkänd avloppsanläggning.

De viktigaste avfallstyperna är stallgödselels (2 112 ton/år), döda djur (50 ton/år) och farligt avfall. Sökanden uppger att man inom kort kommer att vara generalagenter för små kadaverförbränningsanläggningar med en kapacitet på ca 30 kg per timme. Sökanden kommer att äga minst en sådan godkänd anläggning.

Sökanden har med ledning av redovisad utredning beslutat att en statusrapport inte behöver upprättas.

Den lilla miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Fastigheten Hageby 1:8 i Töreboda kommun är placerad ca 100 m norr om väg 201, i skogsområdet ca 1 km nordost om produktionsanläggningen Vadsbo Mjölke. Fastigheten berörs inte av några bestämmelser i gällande översiktsplan eller av några bestämmelser om biotopskydd. Det finns heller inga kända fornlämningar eller stenmurar inom fastigheten. Närmaste Natura 2000-område är sjön Östen rakt söderut, där norra spetsen av området ligger på ca 3 km avstånd. Närmaste detaljplanlagda område är Ullervad, beläget ca 7 km nordöst om fastigheten. Avståndet till Mariestad är ca 12 km i nordvästlig riktning.

De tänkbara lokala hälso- och miljöeffekterna rör i första hand områdena kemikalier, transporter, luftutsläpp, stallgödselels och buller. Kemikalieanvändningen begränsas till rengöring och desinfektion av slaktkycklingsstallarna. Vid rengöring används godkända medel. Stallarna har en effektiv och djurvänlig ventilation som styrs av särskilda klimatanläggningar. Ventilationen ökar därför under varma

sommardagar genom ett särskilt fläktsystem. Luftutsläppen från verksamheten förväntas inte leda till några särskilda miljöeffekter (lukt) p.g.a. stallgödselns torra konsistens och långa avstånd till närboende. Ammoniakdepositionen som verksamheten ger upphov till är försumbar i relation till befintlig deposition.

De fyra viktigaste bullerkällorna blir ventilationssystemet, foderleveranserna, biobränsleanläggningen och de externa transporterna. Bullret från den ena fläkttypen, takfläktarna, är försumbart. Bullernivån från den andra fläkttypen, sommarfläktarna som troligen kommer att användas högst 40 dagar per år, ligger under gällande bullergränser. Avlastningen av foder kommer att ske på sådant sätt att närmast belägna grannfastigheter inte kommer att beröras. Biobränsleanläggningen kommer att förses med tillräcklig ljuddämpning. För de externa transporterna kommer krav att ställas på aktuella leverantörer om lämpliga leveranstider på dygnet och lågbullrande bilar.

Vattenbehovet beräknas uppgå till ca 6 000 m³ per år med ett maxuttag på ca 40 m³ per dygn. Vattenförsörjningen är säkerställd med tre djupborrhade brunnar. Tillgången på vatten är mycket god i området. Kapaciteten i respektive brunn är med nuvarande pumpkapacitet 5 000 + 5 000 + 1 000 l per timme, vilket med god marginal överstiger behovet. Det är i nuläget pumpkapaciteten och inte kapaciteten i brunnarna som är begränsande. Påverkansområdet för vattenuttag i djupborrhade brunnar av den här storleken rör sig om något hundratal meter. Inga andra vattentäkter finns inom minst 600 m radie och någon påverkan på andras brunnar kan därmed uteslutas. Inga grundvattenpåverkade naturtyper finns heller inom det område som anläggningens vattenuttag har potential att påverka.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att ändringstillstånd ges för utökad slaktkycklingproduktion och bedömer att villkoren i gällande tillstånd för befintlig verksamhet även bör kunna omfatta den ansökta utökningen av verksamheten. Därför föreslås inga ytterligare villkor. Däremot uppfylls inte kravet på lagringskapacitet enligt förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket på ett tillfredsställande sätt enligt sökandens beskrivning. Minst tio månaders lagringskapacitet och utförd enligt gällande villkor 8 bör därför finnas tillgänglig vid anläggningen och i andra hand på annan plats men inom verksamhetsutövarens rådighet. Motiveringen till varför en statusrapport inte behöver upprättas är tillräcklig.

Miljö- och byggnadsnämnden

Sökandens redovisning av BAT (bästa tillgängliga teknik) består främst i att kommentera kraven som ställs genom BAT. Exempelvis är BAT 1 krav på ett miljöledningssystem enligt kriterier. I ansökan presenteras inget förslag till dokumenterat ledningssystem. Nämnden förväntar sig att branschorganisationen kommer att bistå med vägledning och underlag till hur detta kan lösas i ett senare skede. Miljöledningssystemet behöver icke desto mindre vara igång när BAT-slutsatserna träder i kraft.

Verksamheten har sannolikt startats upp på jungfrulig mark utan tidigare föreningar. Nämnden bedömer att det inte är nödvändigt att begära in mer

uppgifter till utredningen om statusrapport. Redogörelsen för riskhantering och beredskap kring kemikalier behöver finnas, exempelvis inom ramen för ett miljöledningssystem.

Av Jordbruksverkets beslut den 25 maj 2015 (dnr 6.7.18-2674/15) framgår i villkoren för biogasanläggningen vid Vadsbo Biogas AB att endast naturgödsel från djur på fastigheterna Mariestad Brodderud 3:11, Töreboda Moholm 1:3 och Töreboda Ljungås 1:5 får tas in, om pastöriserad vassle används som substrat i rötprocessen. Därmed behöver nya förhållanden, dvs. tillägget av fastigheten Hageby 1:8, anmälas till Jordbruksverket.

Sökandens bemötande av inkomna yttranden

Sökanden har inventerat gårdens ytor och kommer vid behov att lägga stallgödsel från slaktkycklingstallen i befintliga plansilor på Löjtnantsgården i Jula. Löjtnantsgården ägs och bebos av sökanden. På gården finns mycket stora planlager som tills nyligen användes för spannmålslagring av Vadsbo Växtodling AB. Volymen på dessa överstiger med mycket god marginal den mängd stallgödsel som kommer att produceras i slaktkycklingstallen på tio månader.

Sökanden ser till att anmälan görs till Jordbruksverket om att Hageby 1:8 kommer att leverera stallgödsel till Vadsbo Biogas AB.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Är det lämpligt med en begränsad prövning av ändringen?

Ett ändringstillstånd innebär att tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen av en miljöfarlig verksamhet i stället för att omfatta verksamheten som helhet. I förarbetena till bestämmelsen (prop. 2004/05:129 s. 62 f.) sägs att det är en lämplighetsfråga i vilka fall en begränsad prövning ska kunna ske. Förutom ändringens omfattning och miljöpåverkan samt dess betydelse för verksamheten som helhet har ett antal andra faktorer betydelse. Sådana är exempelvis hur lång tid som förflutit sedan grundtillståndet meddelades, om flera ändringstillstånd eller förelägganden meddelats tidigare, hur snabb den tekniska och miljömässiga utvecklingen är i branschen, vilka förändringar som skett i företaget och dess omgivning sedan grundtillståndet samt omfattningen av de miljöstörningar som förekommer.

I regel bör ändringen vara mindre och väl avgränsad för att ändringstillstånd ska kunna ges. I detta fall planeras i och för sig för en fördubbling av djurhållningen men det görs mot bakgrund av dels att ansökan om ändringstillstånd kom in redan tretton månader efter det att grundtillståndet gavs, dels att det planerade stallet ska bli en kopia av det befintliga stallet såväl tekniskt som storleksmässigt. Till detta kommer att övriga serviceanläggningar på platsen redan vid prövningen av grundtillståndet dimensionerats för ett tillkommande stall. Mot bakgrund av vad som har framkommit i ärendet bedömer Miljöprövningsdelegationen att ändringen, som den beskrivs i ansökan, är avgränsad på ett lämpligt sätt och att prövningen därmed kan begränsas till att enbart avse ändringen.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan omfattar är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250) krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken är liten för att den verksamhet som ansökan omfattar medför föroreningsskada. Därför krävs ingen statusrapport i detta fall.

Är ändringen tillåtlig?

Allmänt om lokaliseringen

Det nya stallet planeras att byggas på nuvarande verksamhetsområde i nära anslutning till det befintliga stallet. Fördelarna med denna lösning är bl.a. att samordning inom verksamheten kan ske och behov av interna transporter kan minimeras. Inga närboende finns inom 500 m radie från gården som också har en egen kort anslutningsväg till allmän väg 201. Den egna anslutningsvägen passerar inga närboende. Det har inte framkommit synpunkter från tillsynsmyndigheten att en utökning på platsen är olämplig. Det har heller inte framkommit synpunkter från närboende eller på något annat sätt, att den verksamhet som hittills bedrivits på platsen sedan grundtillståndet togs i anspråk är olämplig eller skulle medföra olägenheter för omgivningen.

Medför ändringen att miljö kvalitetsnormerna kan följas?

Djurhållning innebär att stora mängder växtnäring ska hanteras i den producerade stallgödseln. Felaktigt hanterad kan delar av växtnäringen lakas ut eller rinna av till vattendrag med övergödning som följd. Mot bakgrund av att tvätt- och spolvatten från stallar och nedsmutsade ytor i anslutning till stallarna samlas upp i en lagringsbehållare och att tillräckliga lager för stallgödsel finns som har såväl väggar som tak samt att ingen lagring av stallgödsel i stuka på fält får förekomma, bedömer Miljöprövningsdelegationen att behövliga skyddsåtgärder är vidtagna så att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Verksamheten förfogar inte över någon spridningsareal för stallgödseln utan den avyttras till annan verksamhetsutövare och spridningen berörs därför inte i detta tillstånd. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, reglerar däremot bl.a. spridning av stallgödsel.

Vilken omfattning ska ändringstillståndet ha?

I prövningen inför grundtillståndet beräknade sökanden slaktvikten vid högsta beläggning till 38 kg per kvadratmeter och 1,5 kg per kyckling. I den nu aktuella ansökan finns ingen motsvarande uppgift angiven, men då det handlar om en fördubbling av såväl antalet platser som produktionsytan, utgår Miljöprövningsdelegationen från att slaktvikten per kvadratmeter är tänkt att vara densamma.

Enligt 3 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2017:28) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. – som ytterst är meddelade med stöd av djurskyddslagen – får stallar hos slaktkycklinguppfödare som är anslutna till ett kontrollprogram (enligt dessa föreskrifter) beläggas med högst 36 kg slaktkyckling per kvadratmeter golvarea och högst 25 djur per kvadratmeter

golvarea. Ett tillstånd för 304 000 platser, beräknat utifrån en slaktvikt på 38 kg per kvadratmeter, kommer alltså inte att fullt ut kunna tas i anspråk till följd av djurskyddslagstiftningen. Detta ska i och för sig inte ha någon betydelse för prövningen enligt miljöbalken, då en verksamhetsutövare i sin verksamhet kan behöva ta hänsyn även till annan lagstiftning. För att ändå åstadkomma en tydlighet i de krav som ställs på verksamheten från det allmännas sida, ska ändrings-tillståndet begränsas så att det inte omfattar fler platser än vad som är tillåtet enligt de nämnda föreskrifterna, dvs. högst $(12\ 000\ m^2 \times 36\ kg / 1,5\ kg)$ 288 000 platser (jfr Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätts dom den 29 juni 2017 i mål nr M 4132-16).

Behövs villkor för ändringstillståndet?

Sökanden menar att villkoren i grundtillståndet täcker in även den utökade verksamheten. Remissinstanserna föreslår heller inga nya villkor för verksamheten. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att grundtillståndet gavs för mindre än två år sedan. Den befintliga anläggningen byggdes som en komplett nyetablering för bara drygt ett år sedan med genomgående ny utrustning och material. Den nu planerade utökningen kommer att göras genom att ytterligare ett stall byggs i anslutning till det befintliga. Inga nya eller ändrade processer tillkommer. Ökade utsläpp av ammoniak från stallarna är därför förväntade att ske i proportion till utökningen, dvs. att utsläppen per djurplats förväntas bli oförändrade och inte skilja mellan de två stallarna.

Villkor 4 i grundtillståndet anger ett begränsningsvärde för ammoniakutsläpp i gram per djurplats och år. Detta villkor är vanligt förekommande även för andra motsvarande anläggningar. Skälet är att stallgödsel från slaktkycklingproduktionen har ett högt kväveinnehåll och att risken för hög ammoniakavgång till omgivningen därmed är högre i jämförelse med stallgödsel från andra djurslag. Enligt BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä¹ är begränsningsvärdet (BAT-AEL) för ammoniakutsläpp 0,01–0,08 kg ammoniak per djurplats och år (BAT 32, tabell 3.2). De beräkningar som redovisats i ansökan visar att verksamheten bör klara begränsningsvärdena enligt såväl villkor 4 som BAT-AEL.

Mot bakgrund av ovanstående delar Miljöprövningsdelegationen sökandens uppfattning att några nya eller ändrade villkor inte behöver föreskrivas.

Övriga överväganden

Lagringen av stallgödsel har enligt sökandens bemötande av Länsstyrelsens yttrande getts en godtagbar lösning genom att en annan av sökandens gårdar ställer utrymmen för spannmåslagring till förfogande för att uppfylla kraven i förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket. Lagren ska vara försedda med erforderliga tak och väggar enligt villkor 8 i grundtillståndet och ska med marginal ha kapacitet för att lagra minst tio månaders gödselproduktion. Lagring av stallgödsel från verksamheten får inte ske i fält vilket framgår av villkor 9 i grundtillståndet.

¹ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/302 av den 15 februari 2017 om fastställande av BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Sammanfattande bedömning

Förutsatt att villkoren i grundtillståndet iakttas anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att den ändrade verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska ändringstillstånd ges.

Information

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Om verksamheten överlåts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser, exempelvis enligt 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet, kulturmiljölagen (1988:950) eller plan- och bygglagen (2010:900). Det kan handla om att det också är nödvändigt med tillstånd till eller anmälan av vattenverksamhet, tillstånd för ingrepp i fornlämning eller bygglov. Exempel på andra förordningar och föreskrifter som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur
- djurskyddslagen (1988:534) och djurskyddsförordningen (1988:539)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter [MSBFS 2018:3] om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor.

Alla som bedriver eller har bedrivit en miljöfarlig verksamhet ansvarar för efterbehandling av mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är förorenade. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken).

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Marika Lundmark, miljöskakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Anders Hjalmarsson

Marika Lundmark

Detta beslut har godkänts digitalt. Det saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar du Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 3 april 2019**.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (t.ex. Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 20 mars 2019**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilagor

1. Verksamhetsområde
2. Översiktskarta

Sändlista

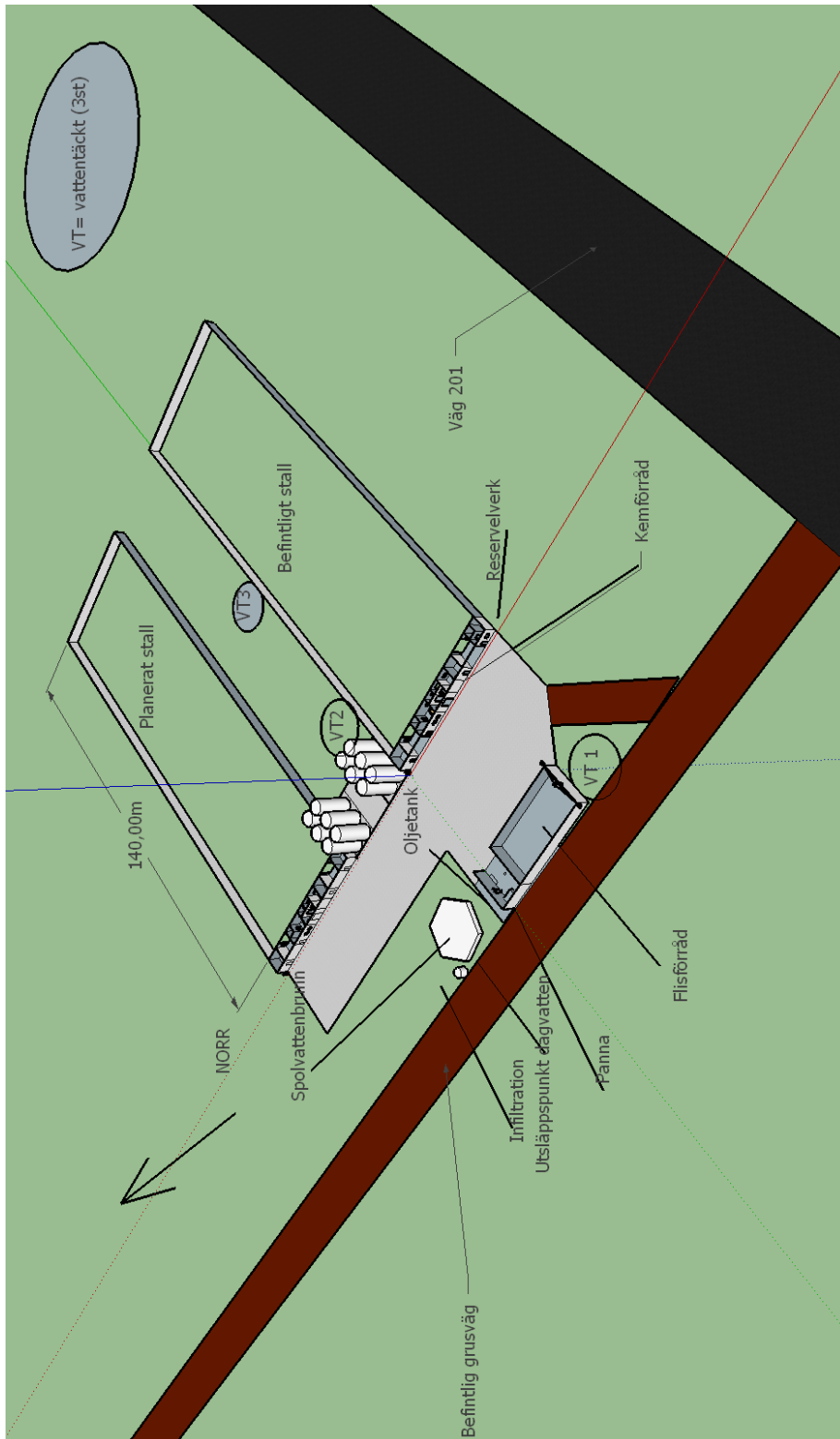
Externt

- Naturvårdsverket, industri@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Länsstyrelsen/Enheten för miljötillsyn, miljoskydd.vastragotaland@lansstyrelsen.se
- Miljö- och byggnadsnämnden, mbn@mariestad.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se
- Aktförvararen i Töreboda kommun

Internt

- Anders Hjalmarsson
- Marika Lundmark
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Katja Almqvist
- Elisabeth Lindqvist Tärneld

Verksamhetsområde

Översiktskarta

